

ସଖାଞ୍ଜର ଅଲି

ବନାମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ।

[ମେହେର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାଜନ ସି. ଜେ., ମୁଖାର୍ଜିଆ,
ଏସ୍. ଆର୍. ଦାସ, ଭିତ୍ତିଆନ୍ ବୋଷ, ଭଗବତୀ
ଏବଂ ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟାର, ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୃନ୍ଦ]

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 । 19 (1) (g) - ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950 (1950 ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 23), ଧାରା 1 (3), 1 (5), 16 (1) (x) - ନାମାଙ୍କନ ଦାଖଲ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ, ଏହାର ପ୍ରଭାବ - ନାମାଙ୍କନ ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ କି - ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1937 (1937 ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1), ଧାରା 23 - ପରିସର ।

ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ଧାରା 16 (1) (x) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ପୌରପାଳିକା ତରଫରୁ କିମ୍ବା ବିପକ୍ଷରେ ଜଣେ ବେତନ ପ୍ରାପ୍ତ ଓକିଲ ଏପରି ପୌରପାଳିକାର ଏକ ଆସନରେ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୁଅନ୍ତି, ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 କିମ୍ବା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ଓକିଲଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950, ନଭେମ୍ବର 7, 1950 ରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମତି ପାଇବା ପରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (5) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ଯାହା ଏହିପରି ସମ୍ମତି ପରେ ପୌର ନିର୍ବାଚନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ବୈଧ ଅଟେ, ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ସେତେବେଳେ ଧାରା 1 (3) ଅନୁଯାୟୀ ବଳବତ୍ତର ହୋଇନଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 15, 1951 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ନାମାଙ୍କନ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 (1) (x) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ପରୀକ୍ଷଣ ଅଧୀନରେ ଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 25, 1951 ରେ ଏହିପରି ନାମାଙ୍କନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୋଇଥିବା ନାମାଙ୍କନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏପ୍ରିଲ 15, 1951 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଥିବା ନିୟମ କିମ୍ବା ଉପ-ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1937 ର ଧାରା 23 ପ୍ରାଧିକୃତ କରେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଧାରା 1 (5) ର ସ୍ଵଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧ ହେବ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 81/1953

ନ୍ୟାୟିକ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 60/1951 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକଙ୍କର 1951 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 18 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 132 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏଡ଼. ଜେ. ଉମ୍ରିଗର, ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଆଣ୍ଡଲେ ଏବଂ ରାଜିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ପେ/ରସ୍ ଏ. ମେହେଟା ଏବଂ ପି. ଜି. ଗୋଖଲେ ।

1954. ନଭେମ୍ବର 25 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଭାଗୱତୀ ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା - ଆବେଦନକାରୀ ଯିଏକି କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୌରପାଳିକା ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଏବଂ ସେଠାରେ ପୌରପାଳିକା ଏବଂ ରାଜସ୍ଵ ଅଦାଲତରେ ମୁକ୍ତିଆର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, 15 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1951 ରେ ପୌରପାଳିକାର କାଉନସିଲର ଭାବରେ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉପ- ଖଣ୍ଡସ୍ଵରୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 198 ଅନ୍ତର୍ଗତ ମାମଲାରେ ସେ ପୌରପାଳିକା ବିରୋଧରେ ଓକିଲ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ 25 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1951 ରେ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀ ସେହି ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950 କିମ୍ବା ପୌର ନିର୍ବାଚନ ନିୟମ, 1950 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୌରପାଳିକାରେ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଜନରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବାରଣ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କିମ୍ବା ନିଷେଧାଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଆବେଦନକାରୀ 1951 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 4 ତାରିଖରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 132 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950 (1950 ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 23) ସ୍ଥାନୀୟ ବିଧାନସଭା ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 7 ନଭେମ୍ବର, 1950 ରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ 11 ନଭେମ୍ବର, 1950 ରେ ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:--

(1) ଏହି ଆଇନକୁ ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950 କୁହାଯାଇପାରେ ।

(2) ଏହା ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ ।

(3) ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମୟ ସମୟରେ ଯେଉଁ ତାରିଖ କିମ୍ବା ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ, ସେହି ତାରିଖରେ ଏହା ସେହି ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଲାଗୁ ହେବ । .....

.....

(5) କୌଣସି ଅଧିସୂଚନା, ଆଦେଶ କିମ୍ବା ନିୟମ ଏବଂ କୌଣସି ପଦବୀରେ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି, ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମତି ପାଇବା ପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ କିମ୍ବା ନିର୍ବାଚନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଅଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରେ:--

(1) କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ପୌରପାଳିକାରେ ଏକ ଆସନ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ, ଯଦି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି .....

(ix) ପୌରପାଳିକା ତରଫରୁ ଜଣେ ବେତନ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଭାବରେ କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି .....

.....

11 ନଭେମ୍ବର, 1950 ରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ଵାୟତ୍ତ ଶାସନ ବିଭାଗର ସଚିବ ଚିଠି ସଂଖ୍ୟା 1336/ଏଲ.ଏସ. ଜି. ରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଯେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୌରପାଳିକା ସମେତ 12 ଟି ପୌରପାଳିକାରେ ଅଧିନିୟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବୟସ୍କ ମତାଧିକାର ଆଧାରରେ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ପୌରପାଳିକାରେ ସେମାନଙ୍କର ଆବାସିକ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁସାରେ ନିର୍ବାଚନରେ ଭୋଟରଙ୍କ ପାଇଁ 1 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1950 କୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାରିଖ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (5) ସହିତ ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 2015 ଏଲ.ଏସ.ଜି. 13 ତିସେମ୍ବର, 1950 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । 1951 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 4 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 65 ଏଲ.ଏସ.ଜି. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 387 ର ଉପଧାରା (2) ର ଖଣ୍ଡ (1) ଏବଂ (2) ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି "ପୌର ନିର୍ବାଚନ ନିୟମ, 1950" ନାମରେ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଖାର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ବଣ୍ଟନ 10 ଜାନୁଆରୀ, 1951 ର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 167 ଏଲ.ଏସ.ଜି. ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୌରପାଳିକା ପାଇଁ

କାଉନସିଲର ଏବଂ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ସ୍ଥିର କରି 24 ଜାନୁଆରୀ, 1951 ରେ ଦୁଇଟି ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା ଯଥା 519 ଏବଂ 521 ଏଲ.ଏସ.ଜି. ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ ପାଇଁ 15 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1951 ତାରିଖ ଏବଂ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ 25 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1951 ତାରିଖକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । 20 ଏପ୍ରିଲ, 1951, ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଥିଲା ।

ଏହି ଅଧିନିୟମ 1 (5) ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷିତ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆଶାରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହି ସମସ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେବଳ 15 ଏପ୍ରିଲ, 1951 ରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅଧିନିୟମଟି କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୌରପାଳିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ (1) ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମଟି 1951 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସ 15 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୌରପାଳିକାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ନଥିଲା, ଯେ ଫଳସ୍ଵରୂପ ଧାରା 16 (1) (ix) ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଯୋଗ୍ୟତା 15 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1951 ରେ, ଯେତେବେଳେ ସେ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବହନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା, ଯେ ସେହି ଆଧାରରେ 1951 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ 25 ତାରିଖରେ ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ବେଆଇନ ଥିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପୌର ଅଧିନିୟମ, 1950 କିମ୍ବା ପୌର ନିର୍ବାଚନ ନିୟମ, 1950 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ 20 ଏପ୍ରିଲ, 1951ରେ କୌଣସି ନିର୍ବାଚନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ (2) ଏହା ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଧିନିୟମ 16 (1) (ix) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଯୋଗ୍ୟତା, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19(1)(g) ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଛି ।

ଆମ ମତରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (5) କ୍ଷଣ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଅଧିନିୟମ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମତି ପାଇବା ପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପରେ କେବଳ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (3) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମୟ ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରୁଥିବା ତାରିଖ କିମ୍ବା ତାରିଖରେ ଏପରି ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ତେଣୁ ଧାରା 1 (5) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଉଛି । ସାଧାରଣତଃ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଣୀତ ବିଧାନ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମତି ପାଇବା ମାତ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ । ତେବେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (3) ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭକୁ ସ୍ମରଣ

ରଖି, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଏହି ଆଇନକୁ ତାଙ୍କର ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ଧାରା 1 (3) ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଧାରା 1 (5) ଧାରା 1 (3) ର ଏକ ପ୍ରାବଧାନ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ଏବଂ ଧାରା 1 (3) ସହିତ ଏକକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ମଧ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । 7 ନଭେମ୍ବର, 1950 ରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସମ୍ମତି ପାଇବା ପରେ ଧାରା 1 (5) ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ, ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ଥାଏ, ତେବେ ଏହିପରି ନିର୍ବାଚନ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ପୂର୍ବାନୁମାନରେ ଯେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଧାରା 1 (5) ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଭାବ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଏହାକୁ ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆବାସିକ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା, ଖର୍ଚ୍ଚ ବଣ୍ଟନ କରିବା, କାଉନସିଲର ଏବଂ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା, ନାମାଙ୍କନ ଦାଖଲ, ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଜନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ବାଚନ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଯଦି ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ ତେବେ ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଧାରା 1 (5) ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଚାର କରିଥିଲା ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅଧିନିୟମ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଳବତ୍ତର ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 (1) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଯୋଗ୍ୟତା ସାଧାରଣତଃ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ନିର୍ବାଚନ ନିୟମାବଳୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଏବଂ ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥାନ୍ତା ତେବେ ନିର୍ବାଚନ ନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥାନ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖିପାରିନଥାନ୍ତା । ଏହି ଡକ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଲାଭାନ୍ୱିତ କରିପାରିଥାଆନ୍ତା ଯଦି ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଅଧିନିୟମ 1 (5) ପ୍ରଣୟନ କରିନଥାଆନ୍ତା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଉଥିବା ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ ଅଧିନିୟମର (1937 ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1) ଧାରା 23 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଏହି ତ୍ରୁଟି ଉପଶମ ହୋଇପାରି ନଥାନ୍ତା । ସେହି ଧାରା କେବଳ ନିୟମ କିମ୍ବା ଉପ-ନିୟମ ତିଆରି କରିବା କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ପୂର୍ବାନୁମାନରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ, ତେବେ ସେହି ନିୟମ, ଉପ-ନିୟମ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଆରମ୍ଭ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ନାହିଁ ।

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 1 (5) ର ସ୍ୱଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବେ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ନିର୍ବାଚନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପକୁ ବୈଧତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଏକମାତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ନିର୍ବାଚନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତି ବିଫଳ ହୋଇଛି ।

ଧାରା 16 (1) (ix) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ସମାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକୁ ନିଷେଧ କରେ କିନ୍ତୁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବର୍ଗୀକରଣକୁ ନିଷେଧ କରେ ନାହିଁ । ତେବେ ସେହି ବର୍ଗୀକରଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରାଯାଇଛି, ତାହା ସହିତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା କିଛି ବାସ୍ତବ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ବର୍ଗୀକରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ବିବାଦୀୟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏକ ଯଥୋଚିତ ସମ୍ପର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଠାରେ ବର୍ଗୀକରଣ ହେଉଛି ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ପୌରପାଳିକା ତରଫରୁ ବେତନ ପ୍ରାପ୍ତ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀମାନେ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେବାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ହାସଲ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସାର୍ବଜନୀନ ଜୀବନର ଶୁଦ୍ଧତା, ଯଦି ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଥିଲା ତେବେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିଫଳ ହେବ । ଏପରି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସହଜରେ କଳ୍ପନା କରାଯାଇପାରେ, କାରଣ ଯଦି ଜଣେ ପୌରପାଳିକା କାଉନସିଲର ପୌରପାଳିକା ତରଫରୁ ବେତନପ୍ରାପ୍ତ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ନିଜ ପାଇଁ ପୌରପାଳିକା ଲେଖନ ପାଇବା ଏବଂ ପୌରପାଳିକାକୁ ଅଯୌକ୍ତିକ ଦେଇ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ପଦବୀର ଅପବ୍ୟବହାର କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ସେହିଭଳି, ଯଦି ସେ ପୌରପାଳିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜଣେ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ କୌଣସି ଜ୍ଞାନର ଅପବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି ଯାହା ସେ ଜଣେ କାଉନସିଲର ଭାବରେ ପୌରପାଳିକା ନଥିବେ ପହଞ୍ଚି ମାଧ୍ୟମରେ ହାସଲ କରିଥିବେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ପୌରପାଳିକାର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ତ୍ୟାଗ କରିପାରନ୍ତି । ନିଃସନ୍ଦେହ, ବୃତ୍ତିର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପରମ୍ପରାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଖୁବ୍ କମ୍ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଏପରି କୌଶଳ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ, କିନ୍ତୁ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏହାଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନାକୁ ଦୂର କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ବୋଲି

ବିବେଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରି ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । ତେଣୁ, ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏହି ବର୍ଗୀକରଣର ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ରହିବ ।

ତେବେ ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ବର୍ଗ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଏବଂ ଯେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 (1) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀ ଯେଉଁ ବର୍ଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ତାହାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଏହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ପୌରପାଳିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା କରିଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେବାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ପୌରପାଳିକା ବିରୁଦ୍ଧ ମାମଲାରେ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଇଥିବା ଓକିଲଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହି ଉଭୟ ବର୍ଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷେଧାଦେଶ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏଡ଼ାଇବା ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଯୁକ୍ତିର ସରଳ ଉତ୍ତର ହେଉଛି ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ପ୍ରଣୀତ ବିଧି ପ୍ରଣୟନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଏହା କେଉଁ ବର୍ଗକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ କେବଳ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବର୍ଗ ସହିତ ସମାନ ସ୍ତରରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିବା କାରଣରୁ ତାହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକାରୀ ଆଇନ ପରିଣତ କରିବ ନାହିଁ ।

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) ଦ୍ୱାରା ଆଇନ ବୃତ୍ତିରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଅଧିନିୟମ 16 (1) (ix) ରେ ଅଯୋଗ୍ୟତା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆଇନ ବୃତ୍ତିରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହା କେବଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯେ ଯଦି ସେ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ତେବେ ସେ ପୌରପାଳିକା ତରଫରୁ ବେତନ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇନ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ପୌରପାଳିକା ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଠିଆ ହେବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମୌଳିକ ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଯାହାର ପ୍ରତିଭୁ ଦିଆଯାଇଛି ତାହା ହେଉଛି କୌଣସି ବୃତ୍ତି ଅଭ୍ୟାସ

କରିବା କିମ୍ବା କୌଣସି ବୃତ୍ତି, ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 (1) (ix) ରେ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ଉତ୍ତରକାଳ ଅଧିକାରର କୌଣସି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇନାହିଁ । ଯଦି ସେ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ପୌରପାଳିକା ତରଫରୁ ବେତନପ୍ରାପ୍ତ ମାମଲା କିମ୍ବା ପୌରପାଳିକା ବିରୋଧରେ ମାମଲାରୁ ସେ ନିଜକୁ ବିରୂପିତ କରିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ଵ ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିବ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ଆଇନ ବୃତ୍ତି ଅଭ୍ୟାସ କରିବାର ଅଧିକାର ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏପରି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଯଥୋଚିତ ହେବ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 ଖଣ୍ଡ 5 ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ସାର୍ବଜନୀନ ଜୀବନରେ ଶୁଦ୍ଧତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଏପରି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବା ଯଥୋଚିତ ହେବ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ଥିବାର ଦେଖୁନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

Translated by:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,

ଅନୁବାଦକ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।